

KOTOUTUJAN KOMPASSI

– ohjauksen työkalu

Kaikki maahan muuttaneet tarvitsevat tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, sen palveluista ja toimintatavoista. Monet hyötyvät myös ohjauksesta hahmottaakseen, mitkä palvelut ja toiminnot olisivat juuri heidän tilanteessaan hyväksi.

Kotoutujan kompassi auttaa 'navigoimaan' suomalaisessa yhteiskunnassa. Se auttaa työntekijää ohjaamaan maahan muuttanutta asiakasta palveluihin ja sosiaalisiin verkostoihin, jotka tukevat hänen kotoutumistaan, hyvinvointiaan ja osallisuuttaan.

Kotoutujan kompassi huomioi maahan muuttaneen erilaisia elämäntilanteita ja lähtökohtia. Se auttaa hahmottamaan kotoutujien moninaisia tarpeita sekä kotoutumista ja hyvinvointia tukevia palveluja ja toimintoja.

Kotoutujan kompassin ohjaava toimintamalli perustuu lakiin kotoutumisen edistämisestä (2010). Lain pykälässä 16 säädetään, että perheen kotoutumissuunnitelma tulee laatia monialaisena yhteistyönä.

Kotoutujan kompassin käyttöä varten voit myös ladata asiakkaallesi annettavan muistikortin, johon voit kirjoittaa valittujen toimijoiden osoitteita ja aukioloaikoja sekä tavattavien henkilöiden nimiä ja tapaamisaikoja.

Kortti löytyy osoitteesta:

www.vaestoliitto.fi/monikulttuurisuus
> kotoutujan kompassi

Kotoutujan kompassi perustuu seuraaviin tosiasioihin:

KOTOUTUJAT OVAT MONINAINEN JOUKKO IHMISIÄ

He ovat keskenään erilaisessa elämänvaiheessa ja heillä on erilaisia valmiuksia ja haasteita hankkia niitä tietoja, taitoja ja sosiaalisia verkostoja, joita kotoutuminen ja hyvinvointi uudessa ympäristössä edellyttävät. On tärkeää hahmottaa jokaisen henkilökohtainen tilanne ja tarpeet ja siltä pohjalta ohjata palveluihin ja sosiaalisiin verkostoihin. Kotoutujan kompassi auttaa tässä.

EI OLE OLEMASSA YHTÄ TAHOA, JONKA VASTUULLA KOTOUTUMISEN EDISTÄMINEN ON

Suomalaisessa yhteiskunnassa on sen sijaan monia korkeatasoista palvelua ja toimintaa tarjoavia tahoja, jotka yhdessä ja erikseen voivat edistää uusien tulijoiden kotoutumista, hyvinvointia ja osallisuutta. Osa toimijoista on julkisen sektorin toimijoita, osa toimii kolmannella sektorilla. Kotoutujan kompassi auttaa hahmottamaan niitä resursseja, joita uusille tulijoille on tarjolla.

KOTOTUVAN PERHEEN HUOMIOIMINEN KOKONAISUUTENA ON TÄRKEÄÄ

Uusien tulijoiden kotoutumista tuettaessa ja esimerkiksi kotoutumissuunnitelmia laadittaessa tulee huolehtia siitä, että jokainen perheenjäsen pääsee mukaan toimintoihin, jotka edistävät hänen kotoutumistaan. Näin ehkäistään perheenjäsenten eritahtista kotoutumista. On tärkeää selvittää ketä perheeseen kuuluu, mitä ovat heidän tarpeensa ja sen jälkeen ohjata heitä yhdessä tai erikseen sopiviin kotoutumista ja hyvinvointia tukeviin palveluihin ja sosiaalisiin verkostoihin. Perheen elämäntilanne voi edellyttää yhden tai useamman alan palveluja. Kotoutujan kompassin avulla voit aloittaa esimerkiksi kohdasta ”lapsiperhe” ja sen jälkeen käydä läpi jokaisen perheenjäsenen tilanteen yksi kerrallaan.

UUSIEN TULIJOIDEN OHJAAMINEN ON KAIKKIEN VASTUULLA

Asetu uuden tulijan tilanteeseen!

Mieti, mitä itse toivoisit vastaavassa tilanteessa kohtaamiltasi ihmisiltä. Ohjaaminen ja tiedon jakaminen on inhimillinen teko. Se kuuluu myös virkavastuuseen. Kotoutujan kompassi auttaa sinua toimimaan inhimillisesti ja virkavastuutasi noudattaen.